

Replik på ”DEBATT: Svar från Sametinget: Landsbygdspartiet osynliggör och förvanskar samernas historia ” Tidningen Härjedalen 2018-06-15

Landsbygdspartiet oberoende (LPo) tackar Sametingets företrädare för viktiga klargöranden. Vi väljer nu att bortse från en del osakliga ordval, för att i stället ta fasta på de punkter där vi verkar vara överens, och på så sätt förmedla vår syn på framtida gemensamma möjligheter.

Vi är överens om behovet av en sanningskommission. Det är viktigt att gemensamt och objektivt hantera de aktuella frågorna, som grund för en framtida utveckling med ömsesidig respekt mellan folk, brukarkulturer och näringar i norra Sverige.

LPo menar att en sanningskommission ska innefatta objektiv kunskap över tid och fackgränser. Arkeologiska rön bekräftar mänsklig närvaro på Nordkalotten sedan åtminstone 10 000 år, men anses absolut inte kunna knyta lämningarna till någon specifik etnisk grupp. I västra Härjedalen finns dokumenterat jordbruksverksamhet sedan minst 4000 år.

Den tidigaste svenska statsbildningen identifierade ”lappmarkerna” i de inre delarna av nordligaste Sverige. Först efter freden i Brömsebro 1645 införlivades det södra fjällområdet, Jämtland, Härjedalen och norra Dalarna, i det dåvarande Sverige, och en försvenskning inleddes även i detta område.

Det är olika utgångspunkter och historiska förlopp inom olika delar av norra Sverige och renskötseområdet. Olika befolkningsgrupper har genom århundraden drabbats av statens politik: renskötande och övriga samer liksom andra grupper som historiskt bedrivit renskötelse, men fråntogs renskötselrätten 1928. Markägande samer och övriga markägare, inte minst de tidigare ägarna till lappskatteländen, vars enskilda ägande staten överförde till en kollektiv bruksrätt enbart för den minoritet som tilläts ingå i en nutida sameby.

Man måste inse behovet av kunskap och vara uppmärksam på olika regionala förhållanden. Det går inte att generalisera lösningar för norra Sverige - över halva landets yta. Om den nuvarande minoritetslagstiftningen ska vara kvar måste hänsyn tas, så att inte en välmenande lagstiftning riskerar bli förfelad genom ett obalanserat stöd för kulturexpansion och tilldelning av rättigheter som saknar helhetsperspektiv, saklig och historisk grund. Kvänerna har t ex ännu inte status som historisk befolkningsgrupp, än mindre något skydd genom minoritetspolitiken.

Vi är överens vad gäller kritik av statens politik för norra Sverige under senare århundraden. Det är naturligt att Sametinget lyfter fram samepolitiken utifrån sitt särintresse. LPo ser nödvändigheten av ett bredare perspektiv, som även omfattar andra folk, brukarkulturer och näringar.

Huvuddelen av renskötseområdet ligger inom de fyra nordligaste länen som täcker drygt halva landets yta. Där finns knappt 900 000 invånare, de flesta i städerna och längs kusten.

Sametinget bildat 1993 är ett folkvalt organ och en myndighet med betydande resurser. Som myndighet agerar man med rättsverkan på övriga folkgrupper, brukarkulturer, markägare och andra näringar i norra Sverige. Röstlängden till Sametingsvalet 2017 omfattade 8766 registrerade personer. Valdeltagandet var knappt 58%. Sametingets politiska styrning baserar sig alltså på 5056 röstande personer. Det anges att det finns knappt 4700 renägare, de flesta med en mindre verksamhet. Sveriges samiska befolkning i dag uppskattas till mellan 20-

80 000 personer. Det är alltså en mindre del av samerna som är aktiva i myndighetsstyrning och Sametingets etniskt grundade politiska arbete.

LPO:s uppfattning är att en generaliserande politik och obalanserad betoning av t ex rennäringsspolitiken inte skapar någon bra grund för goda relationer och en positiv utveckling av landsbygden i norra Sverige. Genom ett sakligt och respektfullt gemensamt arbete i en sanningskommission kan en grund skapas för framtiden utifrån demokratiskt likavärde och gemensamt ansvarstagande för folk, minoritetsgrupper, brukarkulturer och näringar i norra Sverige.

För Landsbygdspartiet oberoende

Olle Larsson, Ränningsvallen
Magnus Malmsten, Norrtälje
Tjern Inga Wall, Särna

Samtliga kandidater till riksdagen för Landsbygdspartiet oberoende LPO

Ansvarig skribent:

Olle Larsson

Ränningsvallen 305

840 94 Tännäs

0706-92 22 64

olle.larsson@landsbygdspartiet.org